

Nr 53.

Av herr **Lindhagen**, om beredande av fast anställning eller vissa med sådan anställning förbundna förmåner åt personer, som stadigvarande syssla med städning och rengöring hos statsmyndigheter.

På grund av den förbisedda ställning, som kvinnorna och deras arbete förr fått sig tillmätt, glömde man också bort, att kvinnliga befattningshavare i verk och inrättningar lika väl som de manliga voro förtjänta av hänsyn och omvårdnad, lämpligen förverkligad genom att bereda jämväl dem ordinarie anställning.

Omsider har efter åtskilligt motstånd i början kvinnliga skrivbiträden i allmänhet tillerkänts en sådan ställning. För de enligt den allmänna meningen lägsta befattningshavarna, städerskorna, synes det vara förenat med större vanskligheter att kunna övervinna den gamla fördomen. Efter många fruktlösa försök i riksdagen har omsider vid 1917 års riksdag kamrarna enat sig om, att hos Kungl. Maj:t begära en »utredning beträffande de inom de centrala ämbetsverken med avseende på städnings- och rengöringsarbeten m. m. förefintliga arbetsförhållanden omfattning och art i avsikt att utröna, huruvida ändring bör vidtagas i sättet för anställandet av de personer, som utföra berörda arbete, eller vissa förmåner utöver de nu utgående böra dem beredas».

Denna framställning, jämförd med motiveringen, är märklig därför att den undviker att beröra frågan om ordinarie anställning och ej håller direkt säger ifrån, att de antydda förmånerna böra bestå under alla förhållanden i rätt till sjukhjälp, semester och pension, såvida ej anställningen är av obetydlig eller tillfällig beskaffenhet. Svårare att förstå är dock, varför omvårdnaden om städerskorna skall i olikhet med vad som skett för manliga befattningshavare och kvinnliga skrivbiträden begränsas till städerskor vid de centrala ämbetsverken. Inget annat skäl har anförts än att

statsutskottet funnit »skäl föreligga att en till de centrala ämbetsverken begränsad utredning verkställes».

Det är sådana godtyckligheter, vanliga gentemot förbisedda, för vilka man ej hyser fruktan vid valtillfällen, strejktillfällen, revolutionstillfällen eller annorledes, som ofta sprida vantrevnad i landet. Märkligt är också att en sådan känslolöshet är lika utmärkande för alla partier, åtminstone så snart de vuxit sig stora. Därför fanns icke heller någon enda reservation antecknad vid statsutskottets nyssnämnda betänkande.

På grund härav och med åberopande jämväl av motiveringen till föregående motioner, särskilt för åren 1913, 1914 och 1917, nödgas jag hemställa,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära en undersökning, i vad mån icke blott uti de centrala ämbetsverken utan även i statens övriga verk och myndigheter personer äro på ett stadigvarande sätt sysselsatta med städnings- och rengöringsarbete, samt därefter ett övervägande, i vilka fall och under vilka förutsättningar dylika biträden böra tillerkännas fast anställning eller åtminstone vissa skäligen med sådan anställning förbundna förmåner såsom rätt till sjukhjälp, semester och pension.

Stockholm den 21 januari 1919.

Carl Lindhagen.